

Sygn. akt II CSK 217/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa M. O.

przeciwko S. G.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 listopada 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 16 października 2015r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. przyznaje adw. J.P. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) zł powiększoną o stawkę podatku VAT - tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powódki M. O. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 października 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparła na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Uzasadniając oczywistą zasadność skargi kasacyjnej autorka skargi kasacyjnej wskazała, że zaskarżone orzeczenie zapadło w wyniku błędnej wykładni art. 527 § 1 i 3 k.c.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Szczegółowa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie dostarczyła podstaw do uznania, że zaskarżony wyrok jest sprzeczny z ogólnie

przyjętymi standardami rozstrzygnięć i nie został wydany w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni art. 527 k.c.

Już tylko ubocznie - ze względu na ograniczenia wynikające z przedsądowego etapu postępowania - należy wyjaśnić, że przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że pozwany nie wiedział, ani przy dołożeniu należytej staranności nie mógł wiedzieć, że G.O., po uzyskaniu należności za sprzedaż nieruchomości, nie spłaci długu wobec powódki, nie jest sprzeczne z ustaleniem, że pozwany zgodził się „na zapłatę ceny nieruchomości w gotówce na prośbę G. O. , który wyjaśnił, że konto bankowe ma zajęte przez komornika w związku z długami z tytułu podatków”. W orzecznictwie sądowym, choć nie wyklucza się zastosowania powództwa z art. 527 k.c. dla ochrony należności publicznoprawnych, to przyjmuje się jednocześnie, że organ podatkowy nie jest wierzycielem w rozumieniu art. 527 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2016 r., II CSK 149/15, nie publ.). Nie było zatem podstaw do stwierdzenia, że zaskarżone orzeczenie zapadło w wyniku rażąco błędnej wykładni art. 527 k.c.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 2 w zw. z § 4 ust. 1 w zw. z § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).